

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Třeboňsko

Chráněná krajinná oblast

- NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE**
NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA
1. NPP Ruda
 2. NPR Velký a Malý Tisý
 3. NPR Stará a Nová řeka
 4. NPP Vizír
 5. NPR Červené blato
 6. NPR Žofínka

DŮM PŘÍRODY TŘEBOŇSKA

PAMÁTNÉ STROMY

NAUČNÉ STEZKY

1. Naučná stezka Veselské pískovny
2. Cyklistická naučná stezka Rožmberk
3. Cyklistická naučná stezka Okolo Třeboně
4. Naučná stezka Cesta kolem Světa
5. Naučná stezka Červené blato

0 5 10km

Zdroj dat: © AOPK ČR 2016
Mapový podklad: © ČÚZK 2015

PŘÍRODNÍ REZERVACE
PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

1. PR Horusická blata
2. PR Písečný přesp v Vlkova
3. PR Kozí vršek
4. PR Rašeliníště Hovizna
5. PP Hlíň
6. PP Lhota u Dynína
7. PP Kramářka
8. PR V Luhu
9. PR Rod
10. PR Záblatcké louky
11. PP Slepíčí vršek
12. PR Olšina u Přeseky
13. PR Výtopa Rožmberka
14. PR Rybníky u Vitmanova
15. PR Losí blato u Mirochova
16. PP Soví les
17. PP Branské doupí
18. PR Staré jezero
19. PR Ruda u Kojákovíc
20. PR Rašeliníště Pele
21. PR Na Ivance
22. PR Bukové kopce
23. PR Široké blato
24. PR Pískovna u Dračice
25. PR Dračice
26. PR Horní Lužnice
27. PR Krabonošská niva

- národní park
- chráněná krajinná oblast

Správu a péči o CHKO Třeboňsko zajišťuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Jižní Čechy, Správa chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, 379 01 Třeboň, Valy 121, tel: +420 384 701 011, e-mail: trebonsko@nature.cz
www.trebonsko.ochranaprirody.cz

Víte, že...

- třináct z dvaceti největších rybníků České republiky leží v chráněné krajinné oblasti Třeboňsko?
- nejdelším, nejhlubším a neobjemnějším rybníkem je Staňkovský? Postavil jej Mikuláš Ruthard.
- nejstarší chráněnou plochou Třeboňska je od roku 1924 Kozí vršek ve Vlkově?
- na území CHKO pravidelně hnízdí na 180 druhů ptáků?

Děkujeme Vám za ohleduplné chování k přírodě a za to, že...

- táboříte a rozděláváte oheň jen na vyhrazených místech
- vjíždíte a parkujete jen tam, kde je to povoleno
- v národních přírodních rezervacích se pohybujete pouze po vyznačených cestách
- při jízdě na kole berete ohledy na okolní přírodu i ostatní návštěvníky
- chráníte živočichy a rostliny v jejich přirozeném prostředí
- odnášíte z přírody své odpadky

Vydala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, © 2016, AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 - Chodov
Text: AOPK ČR, Správa CHKO Třeboňsko / Mapa: Jan Vrba / Layout a DTP: David Plouhar, MONELLO design atelier /
Foto: Jan Ševčík / Tisk: Bílý slon s.r.o. / Náklad: 2000 ks / ISBN: 978-80-88076-37-7

Rybník Velký Tisý

Čáp černý

Františkov

Krajina stříbřitých rybníků, průzračných pískoven, tajuplných blat, písečných dun, hlubokých lesů, dubových alejí, malebných sídel a samot. Krajina osídlená ve 13. století, v 16. století s citem přetvořená a dnes obdivovaná. Krajina dvojího nebe.

Zrod roviny plné písku a mokřadů

Charakter rovinatého Třebońska se utvořil velmi dávno. V druhohorách se na dno velkého jezera usazovaly písky a jíly. V třetihorách území na geologický okamžik zaplavilo moře. Vlivem alpínského vrásnění se jezerní pánev naklonila a voda začala odtékat na sever. Ve čtvrtohorách si řeka Lužnice razila sedimenty nové koryto, zahluvovala říční terasy, tvořila meandry, slepá ramena a tůně. Vítr se opíral do nezpevněného písku a navíval duny. Zarůstáním mělkých mokřadů začala postupně vznikat rašelinště. Vraťte se o 10 000 let zpět na konec doby ledové a navštivte přírodní rezervaci Vlkovský přesyp na naučné stezce Vlkovské pískovny, jednu z posledních obnažených dun Třebońska.

Obyčejné zrnko písku

Vrstva sypkého i zpevněného písku v Třeboňské pánvi hluboká 350 m, to už je něco neobyčejného. Po krajině jsou roztroušené drobné pískovny a jámy na jíl, používané kdysi lidmi z nejbližší osady, cestáři, skláři, hrnčíři... Řada z nich už zanikla. A to je škoda. Poskytují útočiště břehulím, obojživelníkům a dalším druhům, které nesnášejí přemíru živin, zastínění a konkurenci ostatních organismů. Jejich charakter lze napodobit i na soudobých velkých těžebnách úpravou břehů a ponecháním dalšího vývoje na přírodě. O přírodovědném výzkumu a zásadách na pískovnách se můžete dozvědět z naučné tabule na pískovně Cep II.

Rosnatka anglická

Rybák obecný

Vydra říční

Blata

Červené, Široké, Losí, Ptačí, Cepské blato ... jména jednotlivých rašeliníšť. Táhnou se celým Třeboňskem. Dříve lidem poskytovalo živobytí borkování, ruční vypíchávání cihlíček rašeliny. Opuštěné těžebny znovu zarostly borovicí blatkou, rojovníkem bahenním, suchopýrem, rosnatkou a borůvkám. Na ně vázané druhy bezobratlých jsou velmi unikátní. A občas se tu objeví i vzácný host, los evropský. Dnes je již znám význam rašeliníšť pro zadržování vody v době povodní i sucha. Na Třeboňsku jsou chráněna jednotlivě jako přírodní rezervace a jako celek mezinárodní Ramsarskou úmluvou o mokřadech. Tajemným světem rašeliníšť Vás provede dřevěný chodníček naučné stezky v národní přírodní rezervaci Červené blato.

Ryby a ptáci

Od 13. století počala kultivace močalovité krajiny lidmi. Počátkem 16. století vybudoval Štěpánek Netolický Zlatou stoku. Přivedla „živou“ vodu do míst daleko od řeky. Díky ní a práci Mikuláše Rutharda, Jakuba Krčína a mnoha bezejmenných se krajina zaplnila rybníky a sítí dalších stok. Stala se domovem „kapa a jeho družiny rybníčné“. Lesklé hladiny rybníků přilákaly hejny ptáků. Bez toku roháčů na jaře, rodinek kachen v létě, husích hejn na podzim a kroužení orlů mořských v zimě si dnes nelze Třeboňsko představit. O stavbě rybníků podrobně informují naučné stezky - cyklistická Rožmberk a pěší Mikuláše Rutharda.

Řeka, nenápadná a přece výjimečná

Přírodní meandrující tok Lužnice se zachoval nad rybníční pánví. Po odbočení Zlaté stoky na jezu Pilař do teče řeka k Rozvodí. Stará řeka pokračuje původním korytem Lužnice do Rožmberka a má přirozený charakter lužní řeky. Krčínův kanál Nová řeka převádí přebytečnou vodu neškodně do Nežárky. Domov zde má vydra, ledňáček, kuňka, piskoř, mník, tesařík obrovský, čáp černý, orl mořský... Národní přírodní rezervace Stará a Nová řeka je mokřadní „Srdce Třebońska“. Další informace, tipy na výlety a zajímavosti se dozvíte v Domě přírody Třebońska, návštěvnickém středisku chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Třeboňsko.